

Megjelent Tímár Máté: „... és a Berettyó folyik tovább” c. regénye

A napokban jelent meg Tímár Máté 23. kötete, és a Berettyó folyik tovább...” című regénye. A belső borítón a következő ajánlás olvasható:

„Egykori iskolánk s tovatűnt ifjúságunk méltó megbecsülésére, felidezésére regényké álmodott művem – saját anyagi erőfeszítem mellett – Péter András – és Takács Andrea alapítványok segítségével kerülhet a szeghalmi-sárréti közkatedrára, hogy valljon és vállaljon helyettünk a Néppel és Népért tiszta fénylésével akkor is, mikor már csak emlékeinkben élünk.”

Tímár Máté 1943-ban érettségizett a Péter András Gimnáziumban. Az itten eltöltött éveiről, tanáiról, az ifjúvá serdülés küzdelmes, gyönyörű élményeiről szól ez a regény. Aki elolvassa, az bepillantást nyer a két háború közötti vidéki diákéletbe, az alföldi közéletbe, s a magyar értelmiség sokrétű, sokszínű tevékenységébe, s a magyar értelmiség sokrétű, sokszínű tevékenységébe.

Megható hitelességgel szól a társadalmi különbségekről, a szegény és a gazdag diákok konfliktusairól, de nem nélkülözi az életszózó diákhumor jó ízeit sem.

A regényt 1964-ben fejezte be Tímár Máté, kiadótól-kiadóhoz vitte, az erősen népi ihletésű alkotás kiadására azonban nem vállalkozott senki.

Most az író magánkiadásként a Péter András és a Takács Andrea alapítvány részbeni támogatásával jelenik meg Tímár Máté huszonharmadik önálló kötete, melyről így vall egyik levelében: „Talán most már másképp írnám meg ezt a műfajt tekintve kulcsregényt, de visszamenőleg könnyű okosnak lenni, míg gyermekünket megtagadni akkor sem illik, ha netán sánta.”

Az alkotás hiteles sárréti körkép, igazi élményt azonban mégis azoknak az olvasóknak nyújt elsődlegesen, akik a Péter András Gimnáziumban jártak. Hiszen hőseik mintául jórészt valós személyek szolgáltak, akik közül sokan már az örökkévalóságba távoztak, s ha élnek, úgy öregdiákjaink regimentjét gyarapítják.

Tímár Máté számadásképpen saját írói pályafutásának összegzését is elvégezte, a kötetzáró bibliográfiában. A XX. század kétharmadán átívelő írói alkotásokban megjelennek a történelem legfontosabb eseményei: a második világháború, a frontszolgálat, a szovjet hadifogság, az ötvenes évek terrorja, az ötvenhatos eszmélés, a megtorlás, a Kádár-korszak puha önkényuralma, az Antall-időszak reményei és fájdalmas csalódásai. Az életmű huszonhárom kötete - megtoldva néhány régmúlt kirándulással – ugyanis e csomópontok köré kristályosul. Megismerjük belőlük a mindmáig újrakezdő ember küzdelmeit köz- és magánéletét, örömeit, csalódásait.

A Péter András Gimnázium e kötet megjelenésének elősegítésével is folytatja a hagyományt, amelyet Nagy Miklós igazgató és Fülöp Károly tanár kezdett el a harmincas években Sinka István és Hegyesi János első versesköteteinek kiadásával. Péter András Emlékkönyv, a Szigeti Endre Emlékkönyv, a válogatott versei és Sinka István publicisztikái, írásai után most először járul hozzá az iskola egy regény kiadásához.

A regény záró mondatával hívjuk fel az érdeklődők figyelmét.

„Fogadd tehát Alma Máterem ezt a késő hódolatot véndiákoktól úgy, hogy egyazon időben az alaprakó Múltnak, a göröngyös Jelennek, és a szebbnek remélt Jövendőnek egyaránt jusson belőle.”

Vaszkó Tamás
igazgató

A könyv árusításra nem kerül, de minden érdeklődőnek elküldi a gimnázium.

Nincs szándékunkban másutt megjelent írásokból idézgetni, ezúttal azonban úgy érezzük, hogy kivételt tehetünk, amikor Miklya Jenőnek a Békés megyei Nap-ban a könyvről megjelent méltatásából ideidézzük néhány gondolatát:

„A magyarság háború előtti és alatti történetéhez is jó adalék, ahhoz a társadalmi körképhez, melyet Tímár Máté szemünk elé vetít. Hogyan látta az ország előtt álló nagy történelmi változásokat az a gimnazista diák, aki itt a Berettyó partján épült középiskolának demokratikus szellemét szívta magába? Az Internátusban is megívta sokféle nézetű társai között a népi gondolat járható útját. A Nemzeti Parasztpártba tömörült népi írók könyvein egyre szélesedett látóköre, s maga is hitte, vallotta, hogy egy új országot csak széles népi összefogással lehet fölépíteni.”

(Szerkesztőség)

Megjelent: Városunk 1995. szeptember. 9. o.